

PLASSEN Eén van de eerste klimaatbuffers in Nederland groeit uit tot waardevol natuurgebied

Mini-Maasarm trekt ook visarend

Staatsbosbeheer heeft tussen Ooijen en Wanssum een natuurlijke klimaatbuffer aangelegd, die zijn waarde moet bewijzen als het te nat of te droog is. De recreant geniet vooral van prachtige Maasplasjes.

door **Peter Heesen**

Boswachter Andy Liebrand heeft tweemaal een visarend gezien, op doorreis van Scandinavië naar het warme zuiden. Een dam en een burcht verraden de aanwezigheid van een bever. Er zijn dassen. Maar ook kikkers en vissen, en dus ook aalscholvers en ooievaars.

Tussen Ooijen en Wanssum in Noord-Limburg zijn mini-Maasplassen ontstaan, die binnen enkele jaren zijn uitgegroeid tot een waardevol natuurgebied. Voor Staatsbosbeheer, de baas van de boswachter, hebben de plassen een belangrijke taak als natuurlijke klimaatbuffer. Het is één van de eerste in zijn soort in Nederland, die zijn waarde vooral moet bewijzen bij hevige regenval en aanhoudende droogte.

Dat zit zo: ten westen van de rivier ligt een laaggelegen gebied, dat vroeger in verbinding stond met de Maas. Na de forse overstromingen in 1993 en 1995 werd een kade aangelegd om de 'oude Maasarm' af te sluiten van de rivier. Het doel was de bewoners van het gebied te beschermen tegen wateroverlast. Doordat de Maas werd ingedamd, gingen de waterstanden echter omhoog. Het gevolg was dat de rivier

De buffer langs de Maas tussen Ooijen en Wanssum houdt water vast als het erg droog is en voert het af als het heel nat is. foto Johan Roerink/Aeropicture

in 2010 en 2011 opnieuw buiten haar oevers trad. Aan de andere kant treden ook vaker periodes van droogte op. Ze worden ook toegeschreven aan klimaatverandering. Een klimaatbuffer kan soelaas bieden. Als het droog is, houdt die het regen- en grondwater vast. Als het water in de Maas hoog staat, voert die het af en ontstaat geen overlast.

De buffer, in 2012 aangelegd met een miljoen euro subsidie van het Rijk, heeft de vorm van een geul van gemiddeld 60 meter breed en 1,2 meter diep. De 2,5 kilometer lange geul wordt onderbroken door drempels, in de vorm van wandelpaden, waardoor plassen ontstaan. De werking is nog niet optimaal omdat de geul niet helemaal is

doortrokken. Er liggen gronden van particulieren tussen, die in het kader van het grote hoogwaterbeschermingsplan nog verworven moeten worden. Het is de bedoeling straks twee hoogwatergeulen te graven in bochten van de Maas en de oude Maasarm in zijn geheel weer in gebruik te nemen. De gigantische operatie, waarbij 3,5

miljoen kuub grond wordt verzet, moet ertoe leiden dat vanaf 2020 de waterstand in de Maas 35 centimeter is gedaald en overstromingen nog maar eens in de 250 jaar voorkomen. Uiteindelijk moet een aaneengesloten natuurgebied ontstaan, zodat de dieren en de mensen ongestoord van Ooijen naar Wanssum kunnen gaan.